

idie.
atavia.
ze Classis, met
Synode in In-
gijddagen voor
idie. Zoo zorg-
ar reeds maan-
a dan elkander
enlijke Classis-
elkander weg
nds de warmte
ugde en dank-

; de eerste da-
t zich om zijn
voor vergade-
kerk, die van
digden konden
r konden een
r het eerst de
Di. Holtrop,
egroot worden.
it bliken kan,
rken. De oudere
nigen vanwege
un werkzaam-
sonde, van de
Bakker" wordt
temist, en ge-

eersten avond,
werd ditmaal
eng, die sprak
n met alieden
r wereld". Dit
n legde beslag
eniging in ge-
erken en haar
i avond, waar-
zijn. Het was
en we aan de
oden, die het
stond niet kon-
te verklaren,
oel van dank-
in Indië onze
beginnen mo-
tracht daarvan

zeggen, dat er
p deze Classis
issingen geval-
ree vereenigen
d bleef daarom
de toon van
r beheerscht,
zaken stonden
inder spanning
gemoot gezien
Het merkwaa-
l de optimisti-
enmerkt werd,
maatschappe-
veld wordt, en
fs benauwend
en woord van
alsof er met
gerekend werd,
le verwachting
groeit zouden
iten ging men
werk, dat men
als niet ernst
it.

ereerat gewij-
Indische ker-
ren de uitgave
ulier initiatief.
Indië nog te
Classis moet
rantwoordelijk-
voeld, dat In-
land, een eigen
zeker voor de
stroomden, die
middel hebben,
en leven. Zelfs
blijkt nog hoe
te houden en
beantwoorden.
zij zijn toch
redactie van
rk te kunnen
gezocht; maar
id er, zoo niet
iemand wilde
Er bleef ten-
het nog eens
het niet, dan
berichtenblad.
g slagen zal-
rden van het
teekenen voor

roerige bespre-
het werk der
iden-Java, dat
n de Generale
was een pos-

simistisch rapport van onze Zendingsdeputaten ter
tafel. De kerken van Batavia en Soerabaja kunnen,
zooals reeds van meet af bekend was, zich finan-
cieel voor dit werk niet binden, aangezien ze eigen
Zendingswerk te verzorgen hebben. Ook met Medan
en Pematang Siantar is dit het geval, maar haar
Zendingsplannen laten thans het geven van eenigen
steun voor Midden-Java nog wel toe. Dat was een
eerste lichtpunt op de Classis. Daar stond echter
weer tegenover, dat men het op Midden-Java nog
lang niet met elkander eens was, zóó zelfs, dat
Deputaten op deze Classis niet met nadere voor-
stellen ter uitvoering van dit gemeenschappelijk
Zendingswerk durfden komen. De Classis moest
zich nu op een en ander nader bezinnen, en uit-
wegen zien te zoeken.

Uit de uren lange discussies kwam steeds dui-
delijker vóór alles dit naar voren, dat eigenlijk
niemand het gemeenschappelijke Zendingswerk wil-
de opgeven. Maar over de nadere inrichting en op-
zet ervan moest men tot nadere overeenstemming
zien te komen; evenals over de kostenverdeling, en
den inhoud van dit werk. Met name ging het over
de belangrijke vraag, of de kerken slechts tezamen
een predikant zouden beroepen, of ook gezamen-
lijk al het werk, dat thans reeds plaatselijk ge-
schiedt, zouden overnemen. Had de Classis zich
in vorige jaren tot het eerste beperkt, thans won
de tweede gedachte het, en in beginsel werd daartoe
besloten. Deputaten zullen er thans nog slechts
nader het gevoelen der plaatselijke kerken over
hooren: of zij bereid zijn, haar plaatselijk werk
onder de Classis te stellen, en of zij zich in
een nieuwe kostenverdeling kunnen vinden.

Wij zullen afwachten wat hiervan wordt. On-
mogelijk schijnt het ons niet, dat volgende Classis
zich opnieuw hiermede zullen moeten bezig houden.
Het is nog een zoeken en lasten; en ten deele
ook een tillen aan een voor de Indische kerken wel
zware taak. De stuwing van Ds van Dijk en de
optimistische gezindheid dezer Classis hebben ech-
ter dit jaar wel 't gemeenschappelijk Zendingswerk
onder de Chinezen voor ontijdigen ondergang be-
hoed. Daar dreigde wel even gevaar voor. We ver-
blijden ons, dat d'it althans is afgewend. Maar toch,
zoo wel principieel-theoretisch, als praktisch-finan-
cieel zullen er nog wel heel wat besprekingen moe-
ten gevoerd worden. Intusschen hopen we, dat dit
den goeden voortgang van dit schoone werk niet
zal schaden. En dat mogen we vertrouwen ook.
Er is een goede en geloofige wil tot dezen arbeid
in de Classis.

Als derde punt van meerdere beteekenis mogen
we zeker wel vermelden de unanieme instemming
der Classis met het verzoek van den Kring te
Malang, onder leiding van Soerabaja, tot kerkinsti-
tueering te mogen overgaan. Dit zou dan straks
de tiende Gereformeerde Kerk in Ned. Indië
worden.

Onopgemerkt zal in Holland zeker ook niet blij-
ven de emeritering van Dr D. K. Wielenga, pre-
dikant te Bandoeng en godsdienstleeraar aan het
Chr. Lyceum aldaar. Zeker heeft de Classis hierbij
niet lichtvaardig dit emeritaat toegekend. Men was
gedachtig aan het Synodebesluit, dat in deze ma-
terie genomen werd, maar meende eenstemmig zijn
goedkeuring aan deze emeritering niet te kunnen
noch te mogen onthouden.

Het is niet onze bedoeling een volledig verslag
van deze Classis te geven. Men zal dit zeker elders,
ook in Hollandsche bladen, wel kunnen aantreffen.
Wij wilden slechts enkele persoonlijke indrukken
weergeven van de hoofdmomenten dezer vergade-
ringen; en dan ook nog niet eens van alle. Want
dan zouden we niet mogen zwijgen van het rap-
port der Kerkvisitatie; van dat der Generale Syn-
node te Arnhem; van besprekingen over Zondags-
rust, Radio, Wereldbond der Kerken, enz. We
vreezen echter dan te uitgebreid te zullen worden.

Alles samengenomen, was het een goede Classis;
van beteekenis voor het Indisch kerkelijk leven;
waarover God ook nu Zijn zegen moge gebiedten bij
de uitvoering der genomen besluiten en het leven
naar de gehouden besprekingen.

A. R.

LITERATUUR EN KUNST

„De luister van het Land“.

Verleden week schreef ik aan het slot van m'n
artikel over de „Kleine Studiën“, dat deze bekend-
heid en bekendmaking verdienen.

Met dezelfde woorden zou ik dit artikel willen
beginnen, ze betreffend op een boekenserie, die
een der sieraden is onder de nationale uitgaven, de
serie natuurboeken van den uitgever A. G. Schoon-
derbeek te Laren.

De lezers van ons blad kennen ze. Bij de ver-
schijning van ieder nieuw deel is daarover in
deze rubriek gehandeld. Maar het is mogelijk, dat
men wel die besprekingen gelezen heeft en alzo
deze pracht-collectie bij name kent, doch nog niet
in de gelegenheid is geweest, zelf eens zó'n deel
ter hand te nemen en van text en illustratie
te genieten. Daarom meen ik er onder het parool

dat ze bekendheid en bekendmaking verdienen nog
eens over te mogen schrijven, nu weer een deel
is uitgekomen, dat tot titel draagt „De luister
van het Land“.

Deze Schoonderbeek-boeken — het zij nog eens
vermeld voor degenen, die de serie niet kennen —
zijn verzamelwerken op het terrein der levende
natuur. Natuur-enthousiasten, die uiteraard na-
tuurkenners zijn, leveren telkens bijdragen over
wat ze hebben gezien en hebben opgemerkt, en
kunstenaars op fotografisch gebied helpen hen daar-
bij met verrassend-scherpe en verrassend-mooie op-
namen. Woord en beeld vormen hier een voortref-
felijk geheel. Want het geschrevene is doorgaans
gesteld in den verhalenden vorm, en de illustraties
zijn ieder voor zich óók verhalen, omdat ze fei-
telijk gebeuren vastleggen uit het leven van planten
en dieren of een bepaald landschap doen spreken in
zijn karakteristiek. En de uitgave zelf, kloeke
quarto deelen van eenige honderden pagina's, ge-
bonden in eenderen band en gedrukt in hetzelfde
lettertype, versterkt die eenheid.

Achtereenvolgens zijn verschenen „Zon op de gol-
ven“, „De Tooi der Getijden“, „De roep der velden“,
„Glanzende dagen“, „Sprake en Sproke van het
jaar“, „Het Vogeleiland“ en aan deze collectie
in nu toegevoegd een zevende deel „De luister
van het Land“.

Het is een verblijdend verschijnsel, dat de uitgave
van zulk een serie mogelijk is, dat er genoegzame
belangstelling blijkt te bestaan, om kort na elkaar
verschillende van deze deelen te doen slagen. Juist
omdat het doel van deze boeken is de menschen
dichter te brengen bij de levende natuur, te doen
opmerken, te doen genieten en bewonderen, en
alles, text zoowel als illustratie, op dat doel is
gericht, is de gestadige uitbreiding van de collectie
verheugend. Want ze bewijst, dat dat doel wordt
verstaan niet alleen, maar ook sympathie heeft en
dat er in dezen tijd van automobilgejag en tech-
niek-spanning nog vele menschen zijn, die in de
stilte van de natuur hun genot kunnen vinden.

Een bepaalden, begrensden inhoud hebben de
deelen niet. Ze brengen den lezer in de weide en
in de bosschen, op de plassen en langs de rivie-
ren, tusschen het riet en langs den slootkant;
ze spreken van zomerweelde en winterstilte, van
lenteblijheid en herfststemming; ze doen vogels
kennen en planten uit allerlei streken van ons
land, wijzen op invloeden en karakteristieken —
kortom, ze leiden binnen in het rijke, wonder-
volle, eindeloos geschakeerde leven der natuur.

Het nieuwe deel is als de andere. De titel zegt
het, „De luister van het Land“ openbaart zich, voor
wie er oog voor heeft, op alle plaatsen en in
alle jaargetijden. Daarom passen ook al de onder-
werpen in het project, onverschillig of men wordt
gebracht naar „een uithoek van Overijssel“, „tus-
schen de heuvels van Utrecht“, „op de midden
Veluwe“, „naar Voorne's westpunt“, „aan de Briel-
sche Maas“, dan wel bij „de rotsbes“ of „de
naaldbomen“, „de kuifmeesjes“ of „de zwalu-
wen“. En ook is de vorm der bijdragen, die, welke
het genre kenmerkt. Titels als „Het drama in de
sloot“, „Van nachtbraken en wadwandelen“, „Nach-
telijke vliegers in October“, „De Zwarte Bende“,
„Trekvogelvacantie“ bewijzen dat. Het zijn vier
verhalen en historien van plantenleven, in den
stijl die de laatste jaren, dank zij William Long,
Herman Lons, Jac. P. Thyse, J. Kuyman en
andere natuurschrijvers populair is geworden. Ook
zijn er, wat men zou kunnen noemen natuurdichten
in proza, stemmingsstukken van lyrisch karakter.
„Maanavond“, „Sneeuw“, „Winterweelde“ zijn daar
voorbeelden van. Eindelijk vinden we zwerfver-
halen, de beschrijving van tochten als door natu-
rieliehbbers worden ondernomen, tochten, die op
kijken, ontdekken, vinden zijn gericht en die mis-
schien de allerbeste vormen zijn van sport, omdat
ze ontspannen en trainen, maar tegelijk veredelen
en verrijken. „Langs het buitenland van Ydoorn“,
„Zwerven langs den IJssel“, „Een kostelijke dag“,
„Winterwandeling“, „Een uurtje slenteren“ e.d. zijn
welgeslaagde proeven van dit soort bijdragen.

En passant heb ik een gansche reeks van be-
handelde onderwerpen genoemd, maar het is niet
de helft van wat het boek bevat. In totaal zijn er 61
kortere of langere schetsen en ze zijn bijna alle
van de hand van Auteurs, die op dit terrein
hun sporen reeds lang hebben verdiend, praktische
natuurkenners, van wie men veel en altijd weer
nieuwe dingen leeren kan. Voor de volledigheid
noem ik hun namen, in de volgorde van de inhouds-
opgave, J. B. Bernink opent de rij en dan volgen
Ds A. J. Broer, W. H. Dingeldein, D. Drijver, Jac.
Gazenbeek, F. Koster, Megaleep de Zwerfver, Ds
J. I. van Schaick, Ds R. J. de Stoppelaar, Jac.
P. Strijbos, R. Tepe, N. Tinbergen, Rinke Tolman,
Prof. Dr A. van Veldhuizen, J. Vijverberg en A.
B. Wigman. De verluchtende litho's zijn van Jan
Voerman Jr. en de foto's van vele medewerkers
naast de genoemden.

Het opgesomde is voldoende, om te doen ver-
staan, dat ook dit boek de bekendheid en bekend-
making verdient, waarvan ik sprak. Het heeft al
de qualiteiten van de serie, is instructief geschre-
ven, overvloedig en met artistiekeit geïllustreerd,
prettige lectuur van 't begin tot het eind. Een ver-
blijdend, verrijkend werk, dat in veler handen moge
komen.

Maar het heeft óók weer de teleurstellende zijde
der vorige deelen: het leidt, ondanks al de na-
tuurschoonheid en natuurwijsheid, waarvan het ver-
telt, den lezer niet op tot Hem, die de Schepper
en Onderhouder, de Bouwmeester en Boetseerder
is van al het wonderde, dat hij aanschouwt. Men
mocht dat verwachten, omdat er telkens zoo ge-
reede aanleiding toe bestaat, ook, omdat onder
de medewerkers verschillende predikanten zijn, die
verkundigers zijn van de heerlijkheden Gods, maar
die verwachting blijft ook hier onverwezenlijkt. Een
tekort, dat men altijd weer voelt als men de
suggestieve lectuur van deze mooie boeken heeft
volbracht.

C. T.

GEESTELIJKE ADVIEZEN

„Het gekrookte riet en de rookende vlaswiek“.
(Jes. 42:3 en Matth 12:20).

Twee vragen doet een onzer lezers me over
bovenstaande woorden. Juister gezegd: ééne er
óver, en een in verband ermee.

De vraag éróver maakt de juiste verklaring van
de woorden in Jes. 43:3: „Het gekrookte riet zal
hij niet verbreken, en de rookende vlaswiek zal
hij niet uitblussen; met waarheid zal hij het
recht voortbrengen“, door den Evangelist Mattheus,
in hoofdstuk 12:20 aangehaald, als vervuld in
Christus.

Wie worden er met deze gekrookte rieten en deze
rookende vlaswieken bedoeld?

Binnen den kring der Schrift-geloovige, óók der
gereformeerde Schriftuitleggers, wordt deze vraag
tweeërlei beantwoord.

Verre de meesten — Calvijn, onze kanteeke-
naars, Keil en Delitzsch, Meier, Dr A. Kuyper,
Prof. Bavinck, Ridderbos en Grosheide, om niet
méér te noemen — oordeelen dat daarbij gedacht
moet worden aan het geestelijk-zwakke en schier-
bezwijkende. De zin is dan, dat de Christus naar
Jesaja's profetie wat onder Israël aan het bezwij-
ken en ondergaan toe is, niet verachten en verwer-
pen, maar integendeel oprichten zal en doen her-
leven.

Anderen zijn van oordeel — en daarvoor meenen
ze dan vooral dat het verband bij Mattheus pleit —
dat bij de gekrookte rieten en de rookende vlas-
wieken gedacht moet worden aan de Farizeën en
Schriftgeleerden, met wie Jezus, naar Mattheus
vlak tevoren verhaalde, in botsing kwam, en die
Hij niet, gelijk Hij macht en recht had te doen,
vernietigde, maar ontweek en verdroeg (vs 14 en 15).

In beide gevallen geven de woorden een proeve
van Jezus' nederigheid en zachtmoedigheid, gelijk
de onmiddellijk voorafgaande woorden bij Jesaja
en bij Mattheus die beschrijven.

Bij de tweede verklaring worden ze echter niet
zoo nauw met het volgende (Jes. „met waarheid zal
hij het recht voortbrengen“ — Matth. „totdat hij
het oordeel zal uitbrengen tot overwinning“) ver-
bonden als met het voorafgaande.

Het is hier niet de plaats voor een breede en
behoorlijk geargumenteerde vergelijking van deze
twee verklaringen.

Doch het wil mij nog altoos voorkomen, dat de
eerste zonder eenigen twijfel de juiste is.

Wie Jesaja 42 leest kan, dunkt me, in verband
met den samenhang, bij de gebroken rieten en de
rookende vlaswieken onmogelijk denken aan men-
schen als de Farizeën en Schriftgeleerden in Jezus'
dagen.

Men is daartoe gekomen door 't historisch ver-
band waarin Matth. Jesaja's profetie aanhaalt als
in Jezus vervuld. Doch zonder noodzaak en zonder
grond. Ook zonder grond in het volgende: „totdat
hij het oordeel zal uitbrengen tot overwinning“.

Evenals de overeenkomstige uitdrukking bij Je-
saja, zeggen deze woorden alleen, gelijk ook Calvijn
hierbij aantekent, dat het zachtmoedig, ontfen-
mend optreden van Christus, waarin Hij voor 't
geweld zijner vijanden (vs 15) uit den weg gaat, en
weldoeende alle onrecht zwiingend draagt, niet einde-
loos voortduren zal. Dat het zijn grens heeft. En
dat die grens bereikt is als Hij, in gericht, het
oordeel zal uitbrengen tot overwinning.

Als deze enkele opmerking vrager niet ten volle
mocht bevredigen, heeft hij in de namen die 'k
boven noemde, eenige adressen voor nadere in-
lichting.

Ik kom nu tot zijn tweede vraag, waarvan de
beantwoording ook beter dan die van de eerste
thuis hoort in deze rubriek.

Ze is er een van praktischen aard, en, al knoopt
ze zich vast aan de eerste, van zeer breede strek-
king.

't Is bekend, dat de eerste der bovengenoem-
de verklaringen van Jes. 42:3 en Matth. 12:20,
onder ons de meest gangbare, dat ze bij de niet-
geletterde leden der gemeente de algemeene is.

Zóó verstaan, hebben vele geloovigen, in dagen
van kleinmoedigheid en aanvechting, in het woord
van 't gebroken riet en van de rookende vlaswiek
troost gevonden, of althans gemeend te vinden.